

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta” iese în dă-care di.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 3 franci.
Se prenumără la toate oficiile
postale din intru și din afară
și la ad. colectori.

Abonamentul pentru Brașov
administrația, piața mare,
Târgul Inului Nr. 80: etacu
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusu în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 277.

Brașov, Luni-Marti 17 (29) Decembrie

1896.

Crăciunul în Balcani.

Este un lucru foarte curios și adevărată ironie a vedea, cum Ungurii în presa lor, când e vorba de popoarele din Balcani, se tocesc de dorința, de-a le vedea într-o stare mulțămă, liberă și neatârnată. Când e vorba de statele mici independente din vecini și de popoarele din Turcia, par' că s'ar prefăce cu totul firea acelor, cari aici acasă nu aud și nu ved nimic din nemulțămirea și plângerile popoarelor, ce se simt asuprite și nedreptățite.

Astfel vedem și acum desfășurându-se nise principii diu cele mai frumoase de umanism și de dreptate față cu viitorul și cu soarta popoarelor din Peninsula-balcanică într'una din foile ungurescilor scrise în limba germană, care până astăzi, cu toate că e opozițională, n'a fost în stare să se avente nici măcar un moment pe acest piedestal ori de câte-ori a stat față cu vre-o cestiune vitală a națiunilor nemaghiare din acest stat.

Contemplările, despre cari vorbim, le face „Budapester Tagblatt” într'un articol cu titlul de mai sus și ajunge la cele mai frumoase, netede și juste concluziuni. E generoasă foia ungurescă când e vorba de soarta popoarelor creștine din Balcani, și ori cât ar simpatiza în fond cu Turcii, recunoșce, că stările din imperiul otoman nu se mai pot susține și statele europene vor trebui să facă o rânduială și să rezolveze odată cestiunea orientală printr'o intervențiune înțeleptă în interesul păcii și al popoarelor de-acolo.

Situațiunea de aji, dice numita foia, se asemănă încâtva cu aceea, ce esista în Europa înainte de prima împărțire a Poloniei. Atunci, ca și astăzi, puterile timp mai îndelungat nu s'au putut nici-decum uni, și aceste împărțiri a avut să mulțămescă Polonia continuarea independenței sale; îndată ce însă s'a stabilit unirea între puteri, cestiunea a și fost pornită în vâgășul soluțiunii. Europa are aji dreptul de-a interveni în Turcia, căci fără o astfel de intervențiune ar putea cauza mari pericole o eventuală cădere a imperiului otoman; ba, dice, o intervențiune este chiar neapărat de lipsă.

Intre astfel de împărțiri, găsesce „Bud. Tagbl.,” că ar fi foarte de dorit, ca situația statelor creștine de sine stătătoare din Balcani să fiă consolidată așa, ca ele să potă fi un rașim pentru procederea Europei. Ea presupune adevă, că s'a stabilit o deplină înțelegere între Rusia, Austro-Ungaria și celelalte mari puteri asupra procederei în cestiunea orientală.

Statele creștine balcanice însă nu le găsesce într'o astfel de stare consolidată. În Belgrad este erășii crășă ministerială, cabinetul Novakovic a demisionat. De aci deduce, că lupta dintre partide în Serbia erășii s'a înăsprit și că din nou se vor nasce încurcături interioare. Acesta însă este fatal tocmai acum, când în Orient se prepară lucruri, cari re-

clamă unirea și deplina putere a popoarelor de-acolo.

Ce privește Bulgaria, găsesce cu drept cuvânt, că nici aici nu s'a stins ura dintre partide. Ca dovadă citează procesul în contra asasinilor lui Stambulov.

„Singurul stat balcanic, incheiă „Bud. Tagbl.,” în care se află stări consolidate și regulate — afară de Grecia, care însă n'are putere și al căreia plan de a-și înmulți armata cu 12,000 de oameni nu va schimba nimic în condițiunile ei — este România. În acest stat găsesce tripla alianță, care în Balcani pôte fi privită încă mai mult ca în Europa de-un factor al păcii *par excellence*, un rașim relativ tare și în toate împrejurările sigur”.

Nu voim să cercetăm mai de aproape afirmațiunile foiei ungurescilor. Dicem numai, că în general aceste afirmări, atât față cu popoarele din Turcia, cât și față cu România, Serbia și Bulgaria sunt în general juste.

Marea întrebare însă este și rămâne: de ce presa ungurescă, care vede așa de bine în depărtare, e atât de orbă pentru ceea ce o încongiură; de ce ea are atât de puțin simț și pricepere pentru popoarele din statul ungar și pentru consolidarea acestui stat?

Nu se gândesce ore această pressă, că ușor se pôte întâmpla, ca Europa să ajungă într'o di la convingerea, că soluțiunea cestiunii orientale ca să fiă succésă și definitivă, trebuie să se începă aici în statul ungar, restabilindu-se principiul dreptății și al egalei îndreptățiri între popoarele lui?

CRONICA POLITICĂ.

— 16 (28) Decembrie.

În revista sa de ieri „Pester Lloyd” constată liniscea din timpul sărbătorilor Crăciunului, care a fost numai într-o-cât-va întreruptă de crisa ministerială din Serbia. Într'aceea însă, dice numita foie, se ivește erășii concurența în crearea „celor mai bune garanții de pace”, adevă, noua înarmare și întărire a armatelor. Franca umberă cu gândul de a-și străforma artileria și de-a înmulți numărul batalionelor din armată. De se va întâmpla acesta, stuncii Germania, firesce, nu va putea rămâne îndărăt, er celelate puteri vor trebui să urmeze exemplul Franței și Germaniei. Parlamentele, dice „Pester Lloyd”, vor trebui să se impace cu noușle cheltuieli și vede o mângăiere numai în siguranța ce o dă perfecționarea armamentului; acesta este în adevăr o asigurare foarte costisitoare, dăr o asigurare ce totuși și s'ar părea, că armatele, ce cresc în proporțiuni grăznică, vor duce *ad absurdum* posibilitatea de a purta rășboiu. — Cam slabe speranțe pentru bieții contribuabili!

Din Petersburg primesce organul Cehilor tineri „Narodni Listy” șoirea sensațională, că Țarul ca dar de Crăciun va ordona desființarea impozitelor fonciare (a dării de pământ) și ștergerea tuturor restanțelor de dare. Se va avă o deosebită grijă pentru guvernamelele, unde se află coloniile cehice; Cehii vor fi totuși pe picior egal cu Rușii băștinași. O comisiune

sub președinția generalului Rosenkranz a și propus guvernului un proiect privitor la acesta. Desființarea impozitelor fonciare, ce va intra în vigoare dela anul nou st. v. va avă valoare până atunci, până când venitele fonciare se vor ridica erășii la nivelul de aci înainte.

O șoire telegrafică primită dela Tera 25 Dec. c. de către „Agenția Română” spune, că Români din Uskub au aderat la mișcarea eclesiastică națională a Românilor din imperiul otoman. Ei părăsesc pe Greci și se asociază cu Serbii cari au promis să respecte drepturile Românilor în privința limbei lor naționale.

Vineri s'a continuat ascultarea martorilor în procesul Stambulov. D-na Stambulov, chemată ca martoră, declară că nu vrea să depue. Ea consideră pe acușai ca nevinovați, pentru că au fost instrumentele și victimele guvernului. Ar trebui pedepsiți autorii intelectuali ai asasinului, d-l președinte și d-l procuror, mai curând decât oricare altul. Doctorul Wankow confirmă, că Stambulov a pronunțat cuvinte incoherente, numind pe Tuffekiew, pe Prințul și pe Belcew omoritori săi. Nu pôte să afirme deoș Stambulov avea conștiința deplină în acel moment. D-l Gheorghiew, judecător la tribunalul de prima instanță, martor ocular al crimei, depune că doi asasini au lovit pe Stambulov, pe când un al treilea se ținea de o parte. Martorul nu pôte să declare în mod pozitiv deoș vr'una din aceste trei persoane era Boni.

Români din Macedonia.

În privința cestiunii metropolitului macedo-român Antim jurnalul „Rép. française” aduce un articol, din care traducem următoarele părți:

„În Constantinopole biserica română este la ordinea zilei în persoana Monseignorului Antim, episcopul Cușo-Vlahilor, cari voesc se să emancipeze de Fanar. Cușo-Vlahii sunt împrăștiați în Epir, Albania de sus, Macedonia și Tesalia. Ei formeză de-a lungul rului Aspro-Potamo și pe ambele laturi ale Pindului, spre sud și spre ost dela Ianina, o masa compactă de viță latină, de aproape înrudită cu Moldo-Vlachii. Se crede, în genere, că ei își trag originea dela coloniștii daco-romani pe cari împăratul Aurelian i-a transportat în Moesia pe timpul evacuării Daciei. Numărul Cușo-Vlahilor e supus la variațiuni băttătoare la ochi, asemănându-se statisticile grecoșilor cu cele române. Până în 1870 ei erau confundați cu Grecii, însă din timpul ultimului rășboiu oriental, grație numeroselor șoole române, susținute de comitetul macedo-român din Bucuresci, au revenit la conștiința naționalității lor. Cifra care se pare mai aproape de adevăr în privința numărului lor este aceea de un milion de suflete.

În 1881, când se tracta de cestiunea Tesaliei și Epirului pe sâma Greciei, delegați români veniră la Constantinopole, ca să protesteze contra acestei anexiuni. De atunci încôce Români din districtele Grebessa, Konița, Zagori, Mezzovo și Ianina n'au încetat de a cere preoți și episcopi de naționalitatea lor. Patriarhatul din Fanar și-a făcut urechia toca față cu aceste cereri, a oșror îndeplinire ar fi avut ca urmare, că elenismului i s'ar fi luat ultima nădejde

de a putea împedea pe Cușo-Vlahii să nu imiteze exemplul Bulgarilor. Români macedoneni însă n'au capitulat. Ei și-au ercurtat doi episcopi de origine epirotă și albaneză, dintre cari unul, Antim, metropolitul din Messembria a luat titlul de exarh român și a voit să deschidă o capelă în Constantinopole, fără nici o autorizare din partea patriarhului grecesc. La stăruințele acestuia și pentru a împedea aventurile neorândueli, poliția turcescă s'a opus la acesta; dăr Monseignorul Antim provocându-se la o iradea a Sultanului, care recunoșce pe Români macedoneni ca comunitate legal constituită, a protestat la Pörtă și a trimis ministrului de culte o notă, în care se declară neatârnat de patriarhul grecesc. Astfel de present e evident, că nu se va putea evita o nouă schismă, cu atât mai mult, căci Pörtă găsesce în această mișcare un mijloc lesnicios pentru a pune stavilă în Macedonia deodată atât Grecilor, cât și Bulgarilor, și că prin urmare ea o va favorisa.

Dela Ligă.

Foile din România publică convocarea unui congres esttraordinar al Ligii pentru unitatea culturală a Românilor, cu scopul de a se alege un singur comitet central esecutor și astfel a se delătura regretabilele neînțelegeri de până acum. Convocarea acesta este subscrisă, de delegații ambelor comitete, d-nii Ionel Grădișteanu și St. Perietzeanu-Buzău. Ea este adresată președinților deosebitelor secțiunii și se începe cu următoarele pasage:

Domnule Președinte! Diferendul ivit în ultimul congres al Ligei și desbinarea ce s'a produs între membri ei trebuiau să înfrurescă în mod păgubitor asupra organizațiunii și a scopurilor asociațiunii noastre.

Gravitarea împărțirilor excepționale, prin care a trecut Liga și situația dificilă, în care ea se găsesce reclamă imperios și mai presus de toate concentrarea tuturor forțelor, unirea tuturor membrilor sub un singur drapel, într'un singur gând, într'o singură simțire, una și nedespărțită.

Pentru ca această unire să fiă cu putință și pentru-ca strângerea rëndurilor noastre să potă da tărie Ligii, ni se impune întrunirea secțiunilor în Congres esttraordinar, pentru a alege un singur comitet central esecutiv conform înțelegerii intervenite între ambele comitete actuale, cari dela aceea dată se vor considera ca disolvate.

În vederea acesta avem onore a convoca Secțiunile Ligii pentru unitatea culturală a tuturor Românilor la Congresul esttraordinar ce urmază a se întruni în ziua de 12 Ianuarie 1897, stil vechi. în Bucuresci. — Spre acest sfârșit vă rugăm, d-le Președinte, să luați de urgență dispozițiunile necesare pentru alegerea delegaților de către Secțiuni.

După acesta se arată modalitatea alegerii delegaților.

Față cu situațiunea actuală a Ligei, foia „Liga Română” face următoarele aprețieri, pe cari aflăm de bine a-le reproduce: „Cunoscem cu toții trecutul apropiat și vicisitudinile prin cari Liga a trecut. Toți

simțim durerea rănilor de care Liga suferă și nu prin stabilire de răspunderi se pot vindeca aceste răni.

„Ar fi să alimentăm un antagonism nefiresc, care numai spre binele Ligii nu poate fi.

„Instituția noastră a isvorit din adâncimile sentimentelor noastre celor mai bune. Toți eram un gând, toți eram un suflet, și o singură și nedespărțită simțire era forța de coeziune, ce ne unea și ne da putința, de a sta cu toții într-o singură și impunătoare tabără: în câmpul apărării naționale.

„Nici o societate n'a fost îmbrățișată cu dragostea și cu entuziasmul de care Liga fu împărțită, der nici o altă societate n'a fost expusă unor dificultăți mai mari.

„N'avem decât să ne gândim la situația geografică, etnografică și politică a statului nostru, ca să înțelegem dificultățile, ce se ivesc pentru omenii noștri de stat din alternativa de a respecta pe de-o parte îndatoririle internaționale ale statului nostru, și pe de altă parte a nu se pune în conflict cu sentimentul nostru național.

„Credem a nu greși, dacă vom ține, că efectele acestui contrast se vor fi reflectat mai mult și mai puțin și asupra Ligii.

„In mod direct și indirect? E indiferent.

„Vorba e numai, ca noi înșine să nu mărim aceste dificultăți, să nu divizăm țera și partidele noastre în tabere îndușmănite până și pe cestiunea națională.

„Să sperăm, că experiențele pe care am fost nevoiți să le facem ne-au învățat, că nu e înțelept ca să transportăm animositățile noastre de partid și în sanctuarul cauzei Românilor asupra.

„Să sperăm, că epoca vrajbei și a zăzaniilor dintre noi pe tema cestiunii naționale e pe sfârșite, și că în sinceritate, cu inima deschisă și strâns uniți ne vom scoli inspira de aci înainte și unii și alții numai de cauza mare și comună nouă tuturor.

„Dispară deci negura neîncrederii reciproce, ce ne-a ținut pe loc, și la lumina patriotismului sincer să unim forțele noastre și în armonia să lucrăm în viitor.

„O asociație ca a noastră nu poate trăi, nu poate prospera și astfel nu poate corespunde așteptărilor generale, decât numai prin unirea și buna înțelegere a tuturor acolora, cari îi poartă un patriotic interes.

„Destul este de sbuciumată viața noastră politică, destul de trist e spectacolul ce ni-l înfățișează erupțiunea pasiunilor noastre pe tărîmul politicii militante, ca să înțelegem suprema necesitate de a considera Liga drept un teren neutru de activitate patriotică pentru noi toți, fără nici o distincțiune de partide.

„Epoca de iritație, de nervositate și de lupte violente în cestiunea națională și în Ligă s'a sfârșit. Sfârșită să rămână.”

SCIRILE ȚILEI.

— 16 (28) Decembrie.

Românii la școala politehnică din Paris. Comitetul cărței centenarului școlii politehnice din Franța, dorind ca să consacra un capitol persoanelor de naționalitate străină, cari au urmat cursurile acestei școli, d-l colonel Rochas, director, a trimis ministerului de externe o listă de 83 de elevi români, cari au frecventat școala politehnică din Paris dela 1833—1885, cu rugăciunea de a li indica pe acei cari s'au distins printre cei 83, fie prin lucrări științifice, fie prin servicii aduse patriei.

„Iubileu preotesc. In 21 Noembrie v. a. c. s'a serbat în Lipova, după cum ne spune „Biserica și Școala”, iubileul de 50 de ani de preoție al părintelui *Iosif Suciu* de acolo. După săvârșirea s-tei liturgii iubilantului a rostit o frumoasă cuvântare, la care s'au răspuns pâr. protopop tractual Voicu Hamzea. Iubilantul a fost felicitat din mai multe părți; între alte notabilități l'a felicitat telegrafice și episcopul său, Ilust. Sa

Părintele Ión Meșianu. — Dorim și noi iubilantului încă mulți ani de rodnică activitate.

—o—

Batjocurit de ai săi. Am comunicat la timpul său, că preotul „român” gr. or. Dumitru *Pandovici* din Szentés, la porunca fișpanului a fost luat și escortat între baionete la închisore pe cuvânt, că ar fi defraudat uisce bani de-ai școlii comunale, al cărei cassier era el. „*Kel. Ért.*” anunță acum, că *Pandovici* a fost ținut în închisore preventivă timp de 10 zile, și în 22 Decembrie tabla reg. l'a liberat. Indată după liberare, *Pandovici* și-a pus în ordine socotelile, ce le-a purtat ca cassier, dovădind, că el nu numai n'a defraudat banii școlii, der cu ocaziunea arestării s'au confiscat chiar și din banii săi 243 fl. Acastă descoperire a înversunat și mai mult opoziția în contra fișpanului, despre care se ține, că pe *Pandovici* l'a batjocurit astfel numai din răsunare, fiind-că la alegeri el a luptat în tabera opoziției și nu a guvernamentalilor. Ajunge a se scoli, că preotul *Pandovici* și-a luat răsplata cuvenită unui renegat. Românii îl desprețuesc ca pe un desertor nemernic, și Ungurii își bat joc de el ca de-o umilită ticăloasă. Acastă este sôrtea renegaților.

—o—

Modificarea legii minelor în România. D-l Ionel Brătianu, însărcinat cu modificarea legii minelor, și-a prezentat deja raportul. Pe lângă multe schimbări în ce privește dreptul ce se acordă străinilor de a cumpăra sub-solul, proiectul d-lui Brătianu mai prevede, că concesiunile de-a exploata minele descoperite pe domeniul statului se vor acorda descoperitorilor. Cât privește însă minele descoperite pe proprietățile particulare, proprietarii suprafeței fiind și proprietarii ai sub-solului, vor rămânea, conform cu prescripțiunile codului civil, stăpâni absoluți ai minelor. Legea minelor din Anglia a servit deci, după cum se vede de model d-lui Brătianu.

—o—

Un scandal „patriotic”. În noaptea de Crăciunul unghuresc, redactorul unghur *Heltai Hugo* și proprietarul *Ersel Kalman*, ambii din Budapesta, și-au petrecut la „*Cafenea Metropol*” de-acolo, având cu ei și o chelneriță. În cursul petrecerii, bărbații se certară între sine și se înhățară la luptă, atacându-se unii pe alții cu cuțitele. Se luptară ca și nisce fiară sălbatică, rânindu-se unii pe alții de mörte. Un chelner, care voi să-i despartă, fu și el greu rănit. În urmă poliția curmă scandalul. — Așa scoli serba noaptea de Crăciun „civilizatorii Orientului”.

—o—

Societatea „*Progresul*” din Făgăraș în ședința sa din 5 Decembrie c. a decis, ca să aranjeze în 7 Februarie 1897 o producțiune teatrală împreună cu petrecere de joc. Piesele teatrale vor fi „*Iorgu* dela *Sadagura*” și „*Leac pentru sôcre*”. — Despre prima serată arangiată în localul societății cu disertațiuni, muzică instrumentală și vocală în 17 Decembrie c., ni-se scrie, că a fost foarte bine cercetată de membrii societății și a reușit pe deplin. În 7 Ianuarie 1897 (a doua zi de Crăciun) se va ține în localul societății o a doua serată literară. Se speră, că și acastă va fi bine cercetată și va reuși bine.

—o—

Cadavrul lui Pasteur. Se scoli, că rămășițele pămăntesci ale renumitului profesor Pasteur au fost așezate provisor în catedrala *Notre-Dame* din Paris. Acum, după cum se anunță, cadavrul lui Pasteur a fost dus din catedrală în institutul Pasteur. După binecuvântare, sicriul a fost însoțit de familia răposatului în institut, unde așteptau *Meline* ministru-președinte, *Rimbaud* ministru instrucțiunii publice, *Brisson* președ. camerei deputaților și alți notabili și delegați englesi. Președintele Republicei *Faure* și *Billot* ministru de războiu au fost reprezentați prin delegați. Cadavrul înainte de-a fi așezat spre odihna vecnică în criptă s'au ținut mai multe vorbirii.

—o—

Căsătorii între frate și soră. O fôie din *Seghedin* publică următoarea întâmplare senzațională. Un țeran bătrân avu doi copii frumoși. Unul era un copil, cu numele *János*, dela soția cea dintâi, al doilea o copilă, *Rózsika* dela a doua soția. Copiii, crescând mari se îndrăgiră unul de altul și ei au spus tatălui lor, că decă el nu-i lăsă să se căsătorască, atunci ei mai bine se prăpădesc. Tatăl se înțelegea niol n'a voit să scie, de aceea ce ei voesc și pe fată o trimise la o rudeniă. Fiul său din cauza acosta de supărare s'a aruncat în *Tisa*, de-aci însă a fost scăpat. Vădând *János*, că nu i-a succos să se sinucidă, a răpit pe soru-sa și ambii s'au refugiat în *Timișóra*. Acosta s'a întâmplat acum 15 ani, *Rózsika* era atunci de 19 ani. Familia lor nu i-au mai recunoscut de membri ai ei, și episcopul de *Cianad* i-a afurisit. Diu acosta căsătorii ei avură trei copii, și necazul și grijile le-erău ôspeți de tôte zilele. Dela un timp însă, femeia (sora mașteră) nu mai putu suferi modul dur de tractare a bărbatului (fratele său mașter) și împreună cu o fetiță de 13 ani se reintôrse la *Seghedin*, unde atăta se rugă de tatăl ei până ce acesta éráși o primi în casa sa. Aci trăi bine un timp ore-care, când odată veni *János* și pretinse ca nevasta lui să se întôră acasă la el. Femeia îi spuse, că ea de-aci încolo nu voesc să-i mai fiă soția, ci numai soră credincioasă. *János* însă se mânia și țise, ca el va omori întréga familia. După acosta el se duse și sári a doua-ôră în *Tisa* din locul, de unde a sărit acum 15 ani. De astă-dată se și înecă.

—o—

Un accident pe linia ferată. Joi, trenul fulger venind din *Ostanda* spre *Bucureșci*, pe când trecea prin gara *Galanta* cu cea mai mare viteză, s'a lovit de un tren de marfă, care staționa în acea gară și atât locomotiva, cât și vagonul restaurant și alte două vagoane de durmit s'au sfărâmat. În tren nu erau decât patru călători pentru *Pesta*. Bucătarul restaurantului a fost grav contuzionat la cap. Din acosta cauză, trenul, care trebuia să sosescă Joi în *Bucureșci*, a rămas pe loc. Vădând acosta întârziere, direcțiunea căilor ferate române, un tren expres a plecat din *Gara de Nord* pentru *Constanța* ca să facă serviciul poștei și călătorilor spre *Constantinopol*. Același tren se va întôrce mergând până la *Pesta* pentru a se pune în legătură cu trenul fulger.

—o—

Tălharăia dela *Potočova*. Am anunțat zilele trecute, că o mare bandă de tălhari din județul *Argeș* a căleat locuința preotului din comuna *Potočova*. Afară de banditul *Radu Otobeiu*, care a fost prins în luptă ce a avut loc între tălhari și săteni, cercețările făcute de administrație și gendarmerie au dat de urmele altor tovarăși din bandă. Parte din revolverele, ciomege și topóre, pe cari bandiții în graba lor de a fugi, le uitaseră în casa preotului, au fost recunoscute de locuitorii din comuna *Margea* (*Argeș*), ca aparținând vestitului bandit *Stanou Georgescu*, și S. G. *Păun*. Gendarmeria urmărește acum pe acest tălhar, care de sigur, că trebuie să fi fost conducătorul bandei, deôrece se constată, că el lipsesce de mai multe zile de acasă.

—o—

Sinacis pentru o minciună. Se scrie din *Oradea-mare*, că un ostaș dela regimentul de infanterie de-acolo, cu numele *Nagy Imre*, s'a amorsat foc într-o chelneriță, cu care s'a și logodit. Ospetul avea să urmeze îndată ce tinărul se va libera din miliția. S'a întâmplat însă, că opt prietenii ai lui, vădându-l o inelul pe deget, au început a se lăuda, că pe mirăsa lui *Nagy* fiă-care din ei au avut-o de drăguță. Acosta l'a amărit pe fericitul logodnic așa de mult, încât în aceeași zi s'a împușcat. Indată după asta s'a adevărit, că toți cei opt feciori au mințit. Avem toți opt sunt puși în închisore preventivă, unde își așteptă osinda pentru nesocotita lor glumă.

—o—

Cei doi *Sidoli*. Vineri noaptea pe la ôrele 2, *Cercul Sidoli* din *Bucureșci* a fost

teatrul unui spectacol, cum de obicei nu se dă pe la circuri. D-l *Cesar Sidoli*, care e de mai mult timp în cêrtă cu ceilalți moștenitori ai defunctului lor tată, a sosit de ieri în *Capitală* și s'a dus în localul circului însoțit de vr'o 30 de inși din personalul său și s'au pus cu topórele de a strica arena. Poliția fiind incunosoițată a sosit pe la ôrele 3 noaptea și a arestat pe mai mulți dintre acești ciudați gimnastici.

—o—

O bună odaia de închiriat, cu două ferestri spre stradă, luminosă, curată și sănătósă, la poziția liniștită, se recomandă doritorilor de a avé un bun quartir. Pentru informațiuni a se adresa la administrația fôiei noastre.

Sciri măruntă din România. D-l colonel *Constantinovic*, comandantul gardei regale din *Serbia*, va veni în *Bucureșci*, aducând o scrisore autografă a *M. S. Regelui Alexandru* al *Serbiei* către *Regele Carol*.

D-l *G. Mărzescu*, ministru instrucțiunii publice, are intenția de a depune pe biuroul parlamentului proiectul de lege asupra învățământului secundar și superior elaborat de fost ministru *P. Poni*.

Vineri s'au împărțit d-lor deputați și senatori invitațiunea pentru balul *Curței* ce se dă la *Palat* la 1 Ianuarie.

Societatea de științe fizice din capitală sub președinția d-lui *Saligny*, directorul căilor ferate, și societatea de matematică sub președinția d-lui *Gogu*, profesor universitar, se vor contopi ambele într-o singură societate sub numirea de „*Societatea științifică*”.

În *Buzău* se lucră cu mare activitate la terminarea halelor de carne și peșce ce se construiesc în piață, precum și a două locale de școli primare.

Locuitorul *Niță Sulu* din cătunul *Cromgea*, plasa *Hârșova*, jud. *Constanța*, voinde să aprindă focul la o sobă cu gaz, a turnat gaz dintr'o tinichea de vr'o 10 litri. Gazul a luat foc și bordeiul a ars cu desăvârșire. Cumnata lui *Niță Sulu* și doi copii ai lui de 1 și 2 ani, au fost arși. *Sulu* și o altă femeie, deși au putut eși afară, au murit ceva mai târziu din cauza arsurilor oribile, și femeia lui *Sulu* și locuitorul *Ames Ali*, care se afla în trecere acolo, au arsuri grósnice, cari le pun viața în pericol.

Cu începerea dela 1 Ianuarie viitor revista „*Convorbiri Literare*” trece din nou în editura librăriei *Socec*. În numărul din Ianuarie vor apare articole semnate de d-nii *T. Maiorescu*, *Onciul*, *I. Bogdan*, *G. Coșbuc*, *Evolceanu*, *R. Motru* ș. a.

Ministerul de războiu a numit o comisiune de ofițeri superiori în scopul de a înființa pe platoul dela *Cotroceni* un poligon de tir, după modelul poligonului austriac dela *Bruck*. Acosta comisiă va merge la *Bruck* ca să studieze poligonul model la fața locului.

O societate olandeză a propus guvernului prin d-l *I. Stăin* din *Ploesti*, de a lega orașul *Ploesti* cu *Vălenii-de-Munte* prin o cale ferată. În acest scop Societatea pune la dispoziție un capital de 15 milioane franci. Traseul acestei linii va fi: *Ploesti* - *Bucov* - *Scăeni* - *Iazu-Morilor* - *Podgoria-Vălenii-Mănești*. Lungimea acestei linii va fi de 30 kilometri.

A treia conferență publică.

Erri ni-a vorbit d-na *Maria Baiulescu*. Ni-a vorbit despre „*Femeia în societatea de astăzi*”.

Era de-ajuns să se scoli atât, pentru ca conferența să fiă una din cele mai cercetate. Bărbații mânați de curiositate, damele de interes, căci se tracta de ele și despre ele. Astfel marea sală a gimnasiului român era plină de ascultători și ascultătoare.

A și fost conferența d-nei *Baiulescu* cât se pôte de interesantă. Cu multă seriozitate a studiului, cu mult sentiment și claritate de idei își desvoltă d-sa picanta temă, ce și-a ales.

Prelegerea și-o începă prin a arăta, ce este a se înțelege sub emanciparea femeilor, căutând dia capul locului a trage o linie de demarcațiune între tendințele de emancipare a femeilor și între tendințele cu caracter socialist. Făcú apoi o pri-

ire generală asupra codicilor de legi ale liferitelor state civilizate ale Europei pentru de-a arăta, cum este tratată femeia și de ce drepturi se bucură ea în singurele state.

Conferențiară revine apoi asupra modelului general de judecare al bărbaților față de femei. De sine înțeles, conferențiară luă partea femeilor. Pe bărbați îi găsește nedrept și egoiști, în unele cazuri chiar nedrept față de femei. Ce-i drept, acestea nu le spuse tocmai direct, dăr ne vorbi despre premiile, ce capii de familie trebuie să le dea în zilele de astăzi sub titlul de „drestre“ pentru a pute îndupleca pe bărbați ca să se însore. Atâta era de ajuns pentru ea cei ce au avut urechi de auzit să audă. Din șirul bărbaților s'a auzit chiar în glas bătrânesc, protestând cu cuvintele: „N'o fi tocmai așa!“ Apostrofarea aceasta a cădută bine bărbaților.

Atâta indolență nu merită femeile. Ele au dovedit, că sunt tot atât de cu spirit, tot atât de capabile și inteligente ca și bărbații. Aci conferențiară oită mai multe somități femeiesci de-ale diferitelor popore, arătând în special, că femeile române încă s'au distins și se disting pe terenul științelor și artelor. La Paris, Românele sunt printre cele dintâi, cari se disting între ascultătoarele facultății de medicină etc.

După toate acestea conferențiară ajunge la concluziunea, că femeia merită să fie altfel tratată și considerată în viața socială. În clasa poporului nostru agricol, chiar și în a industriilor și comerțianților, femeia se bucură de drepturi aproape egale cu bărbatul, muncesce, chiverniscesce de-o potrivă, și, în cazuri eventuale, nu este împedecată de-a purta însa-și economia, de-a conduce comerțul ori industria. Pentru ce în clasa funcționarilor să fie altfel? Pentru ce soția funcționarului, după mărtea bărbatului său, să fie nevoită a se mulțami cu o „miserabilă pensă, ce i-se dă ea de milă?“

Termină prin a consilia pe bărbați, să nu ia așa de ușor cestiunea emancipării femeilor. Când ele vor fi emancipate, vor fi spre ajutorul bărbaților, căci aceștia vor găsi în ele adeverați soți de luptă, soți de muncă și sprijin.

D-na Baiulescu a predat tema dela început până la sfârșit cu voce clară, într'un mod foarte viu și însuflețit.

Succesul conferenței a fost cât se poate de frumos. Conferențiară seceră vii și repețite aplause.

Din camera română.

Sedința dela 11 Decembrie v.

D-l N. Fleva rogă biroul să-i pună la dispoziție actele privitoare la aplanarea conflictului dintre România și Grecia.

Camera intră apoi în ordinea zilei discuțiunea asupra proiectului de adresă la discursul Tronului.

Prințul Gr. M. Sturdza are cuvântul. D-sa resumă cele spuse ieri și intră în considerațiunea asupra triplei alianțe și a alianței Franco-Ruse, susținând, că e o greșelă enormă din partea României de a se alipi de tripla alianță.

Vorbind de rebelul dela 77—78, Prințul Sturdza dă: „deoă n'am fi avut la spatele noastre armatele Rusiei, am fi fost învinși de Turci“.

Aceste cuvinte ale oratorului ridică o furtună de protestări. Mai mulți deputați intrerup: (Protestăm! Ouragiul armatelor noastre ne-a dus la Plevna, ér nu armatele rusesci!) Președintele intervine și liniștea se restabilește.

Oratorul continuă a ataca tripla alianță și a sprijini o apropiere către Rusia. Tote rezultatele cele mari, dă, ce am fi fost în drept să așteptăm dela strălucita noastră situațiune în Europa, le-am pierdut din cauza imprudenței noastre și a politicei triplei alianțe. Prințul Sturdza crede, că țărânul român, poporul, are dragoste pentru Rusia.

D-l Dinoă Schileru: D-ta nu represinți pe țărânul român și nu poți vorbi în numele lui.

Prințul Sturdza: D-ta nu represinți în ochii mei nici pe țărân nici pe orășean. Te rog nu mă intrerupe.

D-l Dinoă Schileru: Nu vorbiți în numele țărânului.

Prințul Sturdza: (Apostrofând) Ai să tacă acolo, d-ta! (Iaritate).

Oratorul continuă apoi a se ocupa de Rusia și a se declara în contra politicei triplei alianțe.

Un alt incident:

Prințul Sturdza atrage atențiunea câtorva deputați din jurul tribunei să-l asculte; printre aceștia se află și d-l Costinescu.

D-l Costinescu: Nu vă superați, decât nu ascultăm. În parlamentul nostru nu se rostesc asemenea discursuri; ele sunt bune într'un parlament rusesc. Am tolerat, până acum, dăr nu mai putem asculta mai departe. (Aplause).

Prințul Sturdza: Eu imi fac datoria și vorbesc în sensul vederilor mele. Te potesc să nu mă mai intrerupi.

D-l C. Nacu: Ai să rămâi cu băncile goale.

Voci: Suntem luminați.

Prințul Gr. Sturdza nu ține socotela de intreruperi și continuă mai departe discursul său. (Camera începe de-odată să se desocompleteze, unul câte unul deputații părăsesc incinta).

Oratorul spune, că interesul politic și militar al României e să se alieze cu Rusia, ér nu cu puterile centrale. Constată apoi, că o înfrurire străină apasă asupra omenilor politici români și să silesc a urma o politică contrară intereselor țării. Singura politică înțeleptă este o alianță sinceră cu Rusia, fiă în timp de pace, fiă în timp de război, dăce prințul Sturdza terminând.

Sedința se suspendă pentru câte-va minute.

La redeschidere se acordă cuvântul:

D-lui M. Moisescu, care declară, că vorbește în numele țărânului român și că e dator să răspundă alegațiunei prințului Sturdza după care țărânul ar ave preferințe pentru Rusia. Țărânul român n'are nici o preferință, dăce d-l Moisescu.

Declară apoi, că nu este în potriva proiectului de adresă; țărânul român trebuie să fie mulțumit de casa rurală și largirea inamovibilității, anunțe prin Mesagiul regal. Oratorul își face rezervele sale însă asupra organizării casei rurale.

Ocupându-se apoi de învățători, d-l Moisescu cere guvernului un proiect de lege pentru regularea sörtei și salariilor învățătorilor sătesci; cere scoli de agricultură și meserie regională; modificarea legii Sinodale în sensul de-a permite preoților de mir și laicilor intrarea în această adunare bisericăscă.

D-l Moisescu încheie spunând, că singurul remediu la toate relele espuse de d-sa, e sufragiul universal.

Sedința se ridică.

Onorată Redacțiune!

Vă rugăm cu insistență pentru grabnica publicare a următorului nostru:

Răspuns la materialul instructiv al „Tribunei.“

35 de ani ne despart de înființarea societății noastre „Petru Maior, de momentul solemn, când tinerimea universitară română din Budapesta, conșcia de chemarea sa, se grupază sub stindardul societății pe a cărei flamură însorie cu litere de aur: „desvoltare în cultură, în limba română și lățirea spiritului de colegialitate“.

Dela înființarea ei și până astăzi cu o nespusă bucurie constatăm, că'n butul pedecilor ce i-s'au pus în desvoltarea ei, în măsura micilor mijloce de cari dispune, a progresat și progresază în mod satisfăcător.

Marea speranță pentru viitor ne crește și încurajază cu atât mai mult cu cât vedem încrederea, stima și iubirea ce societatea noastră a dobândit prin purtarea sa de până acum înaintea publicului nostru, care ținând cont de scopul măreț ce-l urmăresce societatea n'a întârziat de a-i întinde sprijinul său moral și material, de câte-ori interesele ei l'au reclamat.

Tinerimea română universitară a res-

puns acestei încrederi prin îndeplinirea datorinței ce i-se impune față de acest teasaur scump al ei.

Intru cât vr'un act ôre-care ar arunca umbră asupra societății o tendința de a-o discredita, intru cât s'ar clătina stima și încrederea publicului față de aceasta, ne ținem de datorință a ne ridica cuvântul și a veghia ca reputațiunea ei să stea totdeauna la nivelul ce i-se cuvine.

Conșcii de această datorință și totodată drept incontestabil al nostru aproape toți membrii societății „P. M.“, cari nu pleaseră încă acasă pe feriile Crăciunului, am publicat o declarațiune drept rectificare la o corespondență apărută în Nrul 257 al „Tribunei“, în care se cuprind ofense la adresa societății și a membrilor ei.

Nici nu ni-a trecut prin minte, că expresiuni ca: „fatală desbinare“, „spirit de partid“, „chestie de confesionalitate“, „vătămări adânc“, „soene urite“, „intrigă“ etc., să nu justifice și motiveze pe deplin pășirea noastră în forma în care am făcut-o.

Despre corectitatea punctului de vedere al „Trib.“ că: mai ușor era o rectificare obiectivă din partea unui său doi membri și lucrul era gata, — cu durere trebuie să mărturisim că nu ne-am putut convinge. Cu atât mai tare am ținut de necesar a o face în forma amintită, cu cât on. Red. a „Trib.“ — respective d-l „director“ al ei Dr. Elie Dăian, — a fost rugat de presidentul actual al societății, ca având în vedere poziția grea a societății mai cu semnă dela suspendarea ei încôce, să binevoască a nu da loc în țiarul „Trib.“ decât acelor sciri referitoare la societate, cari sunt confirmate de presidentul ei.

Abstrăgând dela această împrejurare, decât luăm în considerare, că actualul president al societății a rugat special pe d-l Dr. Elie Dăian, să desmintă scirea falsă și tendențioasă din corespondența din cestiune, și totuși nu a făcut-o, — lăsăm la judecata publicului nepreocupat deoă a fost justa și motivată pășirea noastră alor 25, ori nu.

Astfel stând lucrul, după-oe numai conșciențiositate și bunăvoință nu am putut observa dela redac. actuală a „Trib.“, am fost necesităi a-ne exprima regretele noastre față de ea, care uitându-și datorința de a controla adevăritatea celor ce i-se trimit spre publicare, a desconsiderat și repețitele rugări, ca oel puțin la insistința celor competenți să rectifice.

Acum la obiect.

Articolul intitulat „Material instructiv“ din Nr. 270. ex 96. cuprinde ofense directe la adresa noastră, a celor subscriși în declarațiunea amintită.

Ne place a crede, că Red. „Trib.“ nu se indentifică cu articolul „Material instructiv“, oi dör un membru al ei se face pro-actorul corespondentului ei din tufă.

Ce se dăce în acest articol?

1. Se contestă celor 25 membri independința în exprimarea convingerilor proprii prin afirmațiunile: că „s'au găsit omeni, cari au subscris o declarațiune făcută de nu soiu cine“.

2. Că numai prezentând o stare falsă a faptelor ni-a succes a abusa de bunăvoința urnalelor „Gaz. Trans.“ și „Dreptatea“, cari au binevoit a publica în colónele lor declarațiunea noastră.

Respingem aceste bănueli josnice și demne de autorul pretinsului „Material instructiv“, ca incompatibile cu demnitatea noastră de civi universitari, cari totdeauna ținem să ne manifestăm convingerile noastre proprii și independente, arătând că nu stăm în serviciul nimerei.

Jurnalelor „Gazeta Trans.“ și „Dreptatea“, cari le asigurăm de stima și recunosința noastră, le suntem mulțumitori, căci ne-am convins, că nu au tras la îndoială adevăritatea celor scrise de 25 tineri universitari, — de dragul corespondenței apărute în „Trib.“

Cu atât mai bătătoare la ochi e atitudinea „Trib.“ care contestă starea faptică a lucrurilor, prezentată de noi, față de aserțiunile false ale corespondentului ei.

Mai reese din „Materialul instructiv“ al „Trib.“, că autorul aceluia punând totă afacerea pe teren personal, consideră chestiile D-sale personale, ce le sre cu un membru subscris în declarațiune, drept motor la pășirea noastră față de redac. „Trib.“ Trebuie să reprobam o astfel de procedură unde lipsesce obiectivitatea recerută și preponderază considerațiunile particulare.

Nu avem lipsă de regretele autorului „Materialului instructiv“, le respingem dimpreună cu constatarea, demnă de autorul aceluia, că între noi a intrat „spiritul de clică“.

Intrucât s'ar pute constata pretinsa „înmormântare morală“ a d-lui R. Cupariu,

descoperită de „Trib.“ din declarațiunea noastră, observăm, că nu noi, oi „Trib.“ a dat ansă la ea.

In fine ținem de necesar a declara din parte-ne de încheiată ori-ce polemie în cestia această până când atât autorul corespondenței false și tendențioase, cât și autorul „Materialului instructiv“, nu vor eși pe față și nu vor retrage cu propria iscălitură ofensele josnice, ce se pretindem în interesul adevărului și al păcii între frați — decât în la cinstea lor.

B.-pesta în 24 Decembrie 1896.

In numele celor 25:

Tit Mălăiu, rigor. în drept. Axente Bănciu. Octavian Vasu, st. în drept. Ilarie Chendi, stud. în filosofie. August Stratiariu, stud. jur. N. Sulică Stătiocu, stud. în filosofie. Aureliu Cioban, st. în drept. Aurel Popescu, stud. în drept. Stan Vidrighin, stud. tehnic. Marcu Jantea, stud. fil. Aurel Flores, stud. în drept. Dumitru Lupan, stud. fil. Nicolae Stanciu, stud. tehnic. Triboniu Almășescu, stud. tehnic. Victor Mandeal stud. tehnic. Ilie Ganea, stud. med. Aurel Moaca, stud. jur.

Intre cei subscriși sunt câți-va, cari neavând ocaziune să subscrie declarațiunea precedentă, aderază prin subscrierea prezentă.

DIVERSE.

Din viața dramaturgului frances Sardou. Dramaturgul frances trăesce după o metodă foarte strictă. Se soală dimința la 6 ore și scrie până la amăd. Indată ce intră în odaia sa de lucru, o incuie și nu lasă pe nimenea să-l conturbe, afară de bărbierul, care-l servesce d'ilnic. La 12 ore dejunază împreună cu soția și copilul său. După dejun face o plimbare scortă, fumază o țigară și cetesce jurnale. La 3 ore d. a. primesce în audiență pe actori, actrițe, intendantși și pe directorii de teatre. unul după altul. Aceștia vin la el din toate părțile și mai ales din New-York și Londra. La 6 și 1/2 ore sera prăndesce, mai fumază o țigară și la 10 ore se culcă. Sardou în ținutul acela este ca un mic rege. El după ce sorie o piesă teatrală nu mai schimbă nimic. Odată la cererea unuia ca să schimbe ceva în drama „Thermidor“, Sardou răspunde: „Nici un rând — nici o vorbă — nici o silabă!“ El (Sardou) prescrie și costumul pentru actrițe. „Decă acesta n'arși face-o“, dăce el, „ele toate ar purta costume roșii, pentru-ca să atragă atențiunea privitorilor, și acesta într'adevăr odată se și întâmplă în Odéon“.

O asemănare. Când Napoleon III după lupta dela Solferino călări cu sulta sa peste câmpul de bătălie, la vedul atâtor morți și răniți, cari acopereau câmpul de război cu fața tristă dăce oătră oficerul său de ordonanță Murat, nepotul renumitului Murat-pașa: „Da, d-le Murat nici o bucătăresă nu poate pregăti o pancovă, fără ea să nu strice oușle“.

Un Japonez despre Europeni. Un Japonez, călătorind odată prin Europa, dăce după reîntôrcere către compatrioții săi despre Europeni următorele: „Totuși omenii din Europa sunt cei mai mari nebuni. Acolo pörtă pălării, cari costă aproape 3 măroi (1 m.=60 or.) și apoi ploiere (umbrele) cari érași costă 15 măroi, ca să nu-și ude pălăriile!“

Dăr Presentul? Instructorul (cătră elev): „Invață, invață și încă-odată invață!... De câte-ori să-ți mai spun: Cugetă-te la viitor!“

Elevul (plângend): „Da, da, tot numai la viitor, dăr la present să nu mă gândesc nici-odată?“

Filosofia practică. „Eu nu pricep nici-decum pentru-ce trebuie omul să se însore, când el poate mânca și singur două porții!“

Bună logică. Unchiul: „... De vei face esamenul, îți voi plăti toate datoriile!“

— Nepotul: „Va se dăce ca să studiez numai pentru creditorii mei?“

Sentență. Cei mai mari moralisci sunt aceia, cari său n'au gustat încă viața, său au gustat-o prea mult.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 27 Decembrie 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.35
Renta de corone ung. 4%	99.05
Imp. oăil. fer. ung. în aur 4 1/2%	122.90
Imp. oăil. fer. ung. în argint 4 1/2%	101.10
Oblig. oăil. fer. ung. de ost. I. emis.	120.—
Bonuri rurale ungare 4%	97.40
Bonuri rurale croate-slavone.	97.40
Imp. ung. cu premii	150.50
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	137.—
Renta de hârtie austr.	101.35
Renta de argint austr.	101.45
Renta de aur austr.	120.90
Losuri din 1860	143.—
Acții de ale Băncii austro-ungar.	934.—
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	412.—
Acții de-ale Băncii austr. de credit.	374.—
Napoleonori	9.53 1/2
Mărci imperiale germane	58.90
London vista	120.—
Paris vista	47.55
Rente de corone austr. 4%	100.80
Note italiene	45.35

Cursul pietei Brașov.

Din 25 Decembrie 1896.

Bancnote rom. Camp.	9.46	Vënd.	9.49
Argint român. Camp.	9.43	Vënd.	9.43
Napoleon-d'ori Camp.	9.50	Vënd.	9.53
Galbeni Camp.	5.65	Vënd.	5.70
Ruble rusești Camp.	126.—	Vënd.	—
Mărci germane Camp.	—	Vënd.	—
Lire turcești Camp.	—	Vënd.	—
Seris. fonc. Albina 5%	100.75	Vënd.	101.75

Anunțuri

(insertiuni și reclame)

Suntă a se adresa subscrise administratiunii. In cazul publicării unui anunț mai mult de odată se face scădemēt, care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazeta Trans.“

O casă rentabilă

Brașov, strada Furcōie Nr. 61.

De present localul judecătorilor civile, fața sōrelui, în stare bună, cu 47 odăi și dependințele necesare, curte mare, grădină și cu o chiriă anuală de 3700 fl. se vinde din mână liberă și sub condițiuni favorabile.

Informațiuni mai detaliate se dau din bunăvoință de:

Jordan I. Munteanu,

assessor la scaunul orf. com.

1149,2—3

A V I S!

Prenumerățiunile la **Gazeta Transilvaniei** se pot face și reînnoiri și când dela 1-ma și 15 a fiă-cărei luni.

Domnii abonați se binevoiască a arăta în deosebii, când voiesc ca expedarea să li-se facă după stilul nou.

Administraț. „Gaz. Trans.“

Pilulele pentru Curățirea Sângelui

mai înainte numit „PILULELE UNIVERSALE“ ale lui

I P S E R H O F E R

merită cu tot dreptul numirea din urmă, deore-ce în faptă sunt foarte multe bōle, la cari aceste pilule au probat efectul lor escelent.

De mai multe decenii sunt aceste pilule lăpate și puține familii se vor afla la cari ar lipsi o mică proviziune din acest medicament de casă escelent.

S'au recomandat și se recomandă de către mulți medici aceste pilule ca medicament de casă, cu deosebire în contra tuturor suferințelor, ce provin în urma relei mistuirii și constipații, precum: perturbarea în circulațiunea feriei, suferința de ficat, slăbirea mașelor, colica cu venturi, congestiunea la creeri hămoroide (vina de aur) și c. l.

Prin proprietatea lor purificătoare de sânge au cu deosebire bun efect asupra anemiei și asupra bōlelor ce isvorăsc din această, precum: gălbinare, dureri de cap nervose ș. a. m. Aceste pilule purificătoare de sânge lucrează așa de ușor, încât nu pricinuesc nici cele mai mici dureri și pentru aceea le pōte folosi și cele mai slăbite persoane, chiar și copii fără nici o temere.

Aceste pilule purificătoare de sânge se prepară veritabile singur numai în farmacia „zum gold. Reichsapfel“ a lui **I. Pserhofer** Singerstrasse Nr. 15 la Viena și costă o cutiă cu 15 pilule 21 cr. v. a. Un sul cu 6 cutii costă 1 fl. 5 cr. trimițându-se francoat cu rambursă 1 fl. 10 cr. Dacă se trimite suma banilor înainte, costă un sul cu pilule 1 fl. 25 cr. inclusive francare, 2 suluri 2 fl. 30 cr., 3 suluri 3 fl. 35 cr., 4 suluri 4 fl. 40 cr., 5 suluri 5 fl. 20 cr., 10 suluri 9 fl. 20 cr. Mai puțin de un sul nu se pōte expeda.

N. B. În urma lăpării lor celei mari, se imităză aceste pilule sub diferite forme și numiri, de aceea se face rugarea a cere anume „Pilule purificătoare de sânge ale lui **I. Pserhofer** și numai acelea sunt veritabile, a căror instrucțiune pentru folosire este provădută cu iscălitura **I. Pserhofer**, și cari pōrtă pe capacul cutiei tot aceeași iscălitură în colōre roșă.

Dintre neenumăratele scrisori, prin cari consumenții acestor pilule mulțămesc pentru redobândirea sănătății după cele mai varii și grele bōle, lăsam să urmeze aci puține numai, cu observarea, că ori-cine a întrebuințat odată aceste pilule, le recomandă mai departe.

Kōln, 30 Aprilie 1893.

Stim. D-le Pserhofer! Binevoiesc de a mi trimite erăși 15 suluri din escelentele D Tale piluri pentru curățirea sângelui cu rambursă postală. Cu această ocazie Vă aduc mulțămirile mele pentru efectul de minune al pilurilor D-tale.

Cudistinsă stimă,

Franz Pavlistik, Kōln, Lindenthal.

Hrasche lângă Flodnio 12 Sept. 1887.

Stim. D-le! A fost voința lui D-șeu că pilulele D v. au ajuns în mâinile mele, și rezultatul dela acestea îl atribui Dv. Mă recisem în patul de leuși ast-fel încât nu mai puteam lucra și așa fi sigur deja mortă, decât nu m'ar fi scăpat minunatele Dv. pilule. D-șeu se vè binecuvintese de mi de ori. Am confiența, că pilulele Dv. mă vor face de tot sănătoasă, așa precum a folosit și altora.

Theresia Knific.

Wiener-Neustadt, 9 Dec. 1887.

Stim. D-le! În numele mătușei mele de 60 ani îți exprim cea mai căldurosă mulțămire. Dēnsa a suferit 5 ani de oatar la stomac cronic și de apă. Viēța i era un chin și se credea deja de perdută. Prin întâmplare a căpătat o

Franco se efectuează acele comande numai dacă se trimite mai înainte și resp. porto postal, în cazul acesta speșele sunt cu mult mai eține, decât la trimeri cu rambursă.

Ca veritabile sunt a se privi numai acele pilule a căror instrucțiune este provădută cu iscălitura **I. Pserhofer**, și cari pōrtă pe capacul fiă-cărei cutii tot aceeași iscălitură în colōre roșă.

Sus amintitele specialități se află și în Budapesta la farmacistul **I. von Török, Königsgasse 2.**

1126,1—6

Liquer Bernhardiner din plante de Alpi, dela **W. O. Bernhard** în Bregenz, în contra tuturor greutăților de stomac.

O sticlă 2 fl. 60 cr., o jumătate sticlă 1 fl. 40 cr., 1/4 de sticlă 70 cr.

Alifia americană, cel mai bun mijloc în contra tuturor suferințelor reumatice: durerilor la șira spinării, junghiuri, ischias, migrenă, dureri nervose de dinți, dureri de cap, junghiuri la urechi etc. 1 fl. 20 cr.

Minunatul balsam englezesc, o sticlă 50 cr.

Prafuri în contra tusei, Fiakerpulver în contra catarului, răgușelei etc. 1 cutiă 35 cr. cu trimiterea francoată 60 cr.

Franzbranntwein on séu fără sare o sticlă 70 cr.

Balsam contra degerăturii de **I. Pserhofer**, de mult ani recunoscută ca cel mai sigur remediu contra suferințelor de degerătură de tot felul, precum și spre vindecarea ranelor foarte învechite, 1 borcan 40 cr., cu trimiterea francoată 65 cr.

Stoll, Kolapreparate, escelent mijloc pentru întărirea nervilor, la dureri de stomac și la bōle de nervi.

Kola-Elixir séu Vin un litru 3 fl. Un jumătate litru 1 fl. 60 cr. Un pătrar de litru 85 cr.

Balsam în contra gușilor mijloc probat în contra umflăturii la gât. Un flacon 40 cr cu trimiterea francoată 65 cr.

Esență de viață, (Picături din Praga) în contra stomacului stricat, mistuirii rele, greutăți de tot felul, un medicament de casă escelent, 1 flacon 22 cr. 12 flacone 2 fl.

Prafuri în contra asudării piciorilor. Acest praf delatură asudatul piciorilor și mirosul neplăcut, conservă încălțăminte și este probat ca nesticăcios.

Prețul unei cutii 50 cr., cu trimitere francoată 75 cr.

Sucul - Spitzwegerich, un medicament de casă foarte cunoscut și escelent în contra catarului, răgușelei, tusei spagmodice etc. 1 sticlă 50 cr. 2 sticlețe dimpreună cu trimiterea franco 1 fl. 50 cr.

Pomada Tannochinin de **I. Pserhofer**, de un lung șir de ani recunoscută de medici ca cel mai bun mijloc pentru creșterea perului. Un borcan elegant adiuștat 2 fl.

Plastru - universal, de prof. **Stuedel**, la rane din lovitură și împuns, la tot felul de bube rele și la unflături învechite, ce se sparg periodic la picior la deget, la rănile și aprinderile de țite și la multe alte suferințe de acest soi s'a probat de multe ori. Un borcan 50 cr., cu trimiterea francoată 75 cr.

Sare universală purgativă, de **A. W. Bullrich**. Un medicament de casă escelent în contra tuturor urmărilor digestiunii stricote, precum: durere de oap, amețelă, oărcii la stomach, acrolă în gât, suferințe hămoroide, constipațiune etc. Un pachet 1 fl.

Mia-Poco, medicament excelent contra durerii de cap, de măsele, reumatism etc. 1 fl.

Afară de preparatele aci amintite se mai află toate specialitățile farmaceutice indigene și streine, anuțate prin toate diarele austro-ungare și la oas, când unele din aceste specii nu s'ar afla în deposit se vor procura la cerere prompt și ieftin

Trimerile prin poștă se efectuează iute, decât se trimite prețul înainte, comande mai mari și cu rambursă a prețului.

I. Pserhofer,

farmacia „zum goldenen Reichsapfel“ WIEN, I., Singerstrasse Nr. 15.